

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 54. Gravis infirmitas Cardinalis Noailii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

aut editæ cum annotationibus desumptis ex Sæc. XVIII.
sanctis Ecclesie Patribus, vel ex doctis, A. C. 1726.
Catholicisque Viris, conceduntur. Decr.
S. Congr. Ind. 13. Junii 1757.

§. LIV.

*Gravis infirmitas Cardinalis
Noaillii.*

Mensem Decembrem Noaillius Cardinalis sibi vix non exitialem habebat; Septuagesimum quippe ætatis annum ingressus, fractas & adeo imminutas vires senserat, ut ipsa languentis corporis moles eidem permolesta esset, pedesque nimia debilitate subsidentes officium denegarent: Accessit etiam tanta memoriæ debilitas, ut eorum quoque, quæ plurimum cordi erant, penitus oblivisceretur, & vix binas vel ternas lineolas ex literis, quæ ad ipsum circa Diæcesis suæ negotia datæ fuerant, perlegere posset, quin gravissimus eum lethargus obrueret. Expergefactus ab amicis, ægre oculos aperuit, moxque taciturno decubitu membra marcentia ad lectum demisit, sermonis, ut in magna defatigatione fieri amat, fastidio: Insuper fugere vigor & acies oculorum videbatur. Paucis, Noaillius in mortis necessitate erat constitutus. Hæc ipsa periculi gravitas Me-

Sæc. XVIII
A. C. 1726

nacierum Abbatem, qui Noaillio a confessionibus erat, perurgebat, ut de gravissimo animæ negotio cum eo ageret. Præprimis igitur solari languentem, & morbi magnitudine & periculo consternatum erigere aggreditur, demum cuncta proponit, & agit ad seriam antecedentis vitæ expiationem utilia, & quidem comitate penitus ad hunc temporis articulum accommoda. Progressu deinde sermonis ac solatii, decumbentem serio admonet, ut præprimis Deo & Ecclesiæ sese reconciliet, ac postremum temporis punctum in hoc defigat, ut quam graviter diuque Ecclesiam turbavit, mente revolvat ac serio consideret, se a Jansenistis pro Antesignano haberi, si ergo Constitutionem *pure & simpliciter* acceptaturus esset, ejus exemplo universam Diæcesin ad obsequium reversuram, moxque redituram pacem tot votis exoptatam: in foribus mortem esse, & unacum mortis hora tot malorum memoriam ex mentis angore, tacitisque conscientiæ conviciis horrendam fore, nil autem suo honori magis adversum, nil animæ suæ magis perniciosum esse, quam si mortem oppeteret ab Ecclesiæ, sacræque Sedis unione segregatus, a Galliæ Episcopis exclusus, ab exteris pro schismatico, & tot calamitatum Auctore habitus: rationem

nem quoque Deo esse reddendam pro suis Diæcesanis, quibus ejus perti- Sæc. XVIII.
 nacia fructum & gratiam Anni sæcu- A. C. 1726.
 laris ademisset, proin eorum gemitus
 & querelas ipsius auribus fore haud to-
 lerandas &c. Nec solus hic Abbas e-
 jusmodi monita verbis in omnem gra-
 vitationem compositis Cardinali ingesserat,
 sed etiam Cancellarius Vivantus, Pa-
 rochus ad S. Paulum, Patrum Oratorii
 Generalis, Couetus Abbas, Aguesseus
 Cancellarius, & præcipue Noaillius
 Dux, & Princeps Grandemontia idem
 suadebant. Præter hos alii quoque e-
 jusdem Amici omnes intendebant ner-
 vos, ut illum ad debitæ submissionis
 propositum inducerent. Hos inter
 Noaillius Dux eum rogabat, ut Fran-
 ciæ Episcopis, Cardinalibus & summo
 Pontifici reconciliatus ad ultimam ani-
 mæ suæ luctam sese accingeret, ac pro-
 pterea Constitutionem, eo modo, quo
 Clerus Gallicanus illam Anno 1714. re-
 cepisset, adoptaret, hancque in rem
 ad formam hujus acceptationis episto-
 lam encyclicam publici juris faceret,
 eique suæ Instructionis Pastoralis om-
 niumque, quæ contra Constitutionem
 egisset, vel scripsisset, revocationem
 adderet. Horum consilio cessasse vide-
 batur Cardinalis; eo enim annuente
 Couetus ad normam illius scripti, quod

Sæc. XVIII. octo abhinc Mensibus Senonensis Archiepiscopus vulgaverat, epistolam, quam Galli *mandatum* vocant, confecit, in qua ex aliorum consilio studiose præcavit, ne Clerum, & Regulares ad mandati sui acceptationem compelleret: Alii vero omnino petebant, ut Cardinalis suum mandatum in Ecclesiis prælegi, & ad omnes Regularium Domos transmitti juberet, eo quod Molinistæ Noaillio gravissimas hucusque intulissent molestias, potissimum eo ex capite, quod ipsius mandatum clam fuisset Anno 1720. editum, & nullibi solemniter promulgatum. Interim dum hac super re deliberatum, Cardinalis restauratis nonnihil viribus morbo se levare sensit, quo comperto Fleurius Cardinalis, qui jam die quinta Februarii Parisios ad Cleri comitia venerat, Noaillium invisebat, & salutatione data receptaque de Pontificis sanctitate, & benevolentia erga eum plura præmittebat, aptissimo rei serię præludio: Demum vero Apostolica libertate exorsus, „a primo momento, inquiebat, „quo edita est Constitutio, Eminentia „vestra Ecclesiæ multa intulit mala, „vel saltem ad eam turbandam refractarii abusi sunt ejus nomine & auctoritate, omnino ergo hæc damna sunt „reparanda:“ Plura loqui parantem inter-

interpellat Noaillius, *Quis horum, in-* Sæc. XVIII.
A. C. 1726.
quiens, magis nocuit Ecclesie? vel illi,
qui defuncto Regi per Amelotum Bullæ ex-
plicationes petenti sese opposuere, vel qui
has explicationes, a Papa petierunt? cum
 ergo Fleurius rem ad verborum con-
 tentionem deflecti timeret, nil aliud
 reposuit, nisi Judicem esse in cælis, qui
 nos omnes judicaturus esset. Abrupto
 igitur sermone totum hoc negotium in
 salebris hæsit.

§. LV.

Contentio inter Prædicantes Augu-
stanos exorta.

Jam anno hujus sæculi vigesimo tertio *Petræus*
 Samuel Urlspergerus Herenbergæ Pa- *Schriftmâßi-*
 stor Stutgardix libellum edidit, quem *ger Beweis.*
 ita inscripsit *Sanitas infirmis, vita mori-*
bundis. Hic libellus primo non sine *Joann.*
Waidner
 rudis plebeculæ applausu ceu opus ex- *Schriftmâßige*
cellens ac unctioe sacra plenum excipie- *Untersuchung*
batur. Diversa tamen longe erat quo- *M.S.*
rumdam Prædicantium opinio; cense- *Schriftmâß-*
bant quippe, in hoc libro plura conti- *figer Unters-*
neri, temeraria, erronea, & pericu- *richt Urlsper-*
losa: Palmares vero errores detexisse *ger. Unters-*
„arbitrabantur in eo, quod Urlspergerus *richt von dem*
„pag. 767. num. 12. scriberet. I. Deum *Zustand der*
„per suos Angelos hominibus in terris *Seelen u.*
„hodiedum sæpius manifestare ea, quæ *H. G. A. J.*
„in *Hollberg*
„in *Hist. Eccl.*
„in *Part. IV.*
„in *pag. 402.*